Rozkazovací spôsob

Be quiet!

Použtie

Vo vetách *Come here., Be quiet., Have a drink.,* alebo *Don't worry about it.* sú slovesá *come, be, have* a *don't worry* použité v rozkazovacom spôsobe.

V kladných vetách teda používame neurčitok slovies bez *to*
a v záporných vetách používame *do not (don't) + sloveso.*

Môže sa zdať, že *imperative* (rozkazovací spôsob) používame iba pre priame rozkazy, ale využívame ho aj pre 1....., rady, inštrukcie, povzbudenie, ponuky a priania niečoho dobrého pre ostatných (napr. *Have a good day.)*

- ***Look** in the mirror before you drive off.*
- *Please **do not lean** out of the window.*
- ***Tell** him you're not free this evening.*
- ***Try** again – you nearly did it.*
- ***Have** some more tea.*
- ***Enjoy** your holiday.*

Ak je rozkazovací spôsob nasledovaný *and,* alebo *or,* môže nám dávať význam 2..... Ak urobíš niečo, bude to mať takéto následky.

- ***Walk** down our street any day **and** you'll see kids playing. (If you walk…)*
- ***Shut up or** I'll lose my temper. (If you don't shut up…)*
- ***Don't do** that again **or** you'll be in trouble.*

Zdvorilostný rozkazovací spôsob

Ak použijeme pomocné sloveso *do* pred vyjadrením rozkazovacieho spôsobu, urobíme ho 3....., slušnejším a formálnejším.

- ***Do sit** down.*
- ***Do be** more careful.*
- ***Do forgive** me.*

get + past participle

Ak chceme niekomu rozkázať 4..... / nechať urobiť niekým iným, používame väzbu *get + past participle* (3. forma slovesa).

- ***Get vaccinated** as soon as you can.*

Be

Pomocné sloveso *do* zvyčajne nepoužívame spolu s pomocným slovesom *be,* avšak pri rozkazovacom spôsobe sa to stáva.

- ***Don't be*** *silly!*
- ***Do be*** *quiet! (*slušné, formálne)

Podmet

Ako sme si mohli všimnúť, pri rozkazovacom spôsobe nevyjadrujeme 5..... vo vete, pretože je zrejmé, že podmetom je *you.* Niekedy však tento podmet musíme vyjadriť, aby sme dali jasne najavo komu to hovoríme.

- ***Mary come*** *here –* ***everybody else stay*** *where you are.*
- ***Somebody answer*** *the phone.*
- ***Relax, everybody****.*

V prípade, že použijeme zámeno *you* pred rozkazovacím spôsob, vyjadríme 6.....

- ***You take*** *your hands off me!*
- ***You watch*** *your mouth!*

Všimnite si slovosled pri zápore v rozkazovacom spôsobe s vyjadrením podmetu – ide 7..... *don't.*

- ***Don't you talk*** *to me like that!*
- ***Don't anybody say*** *a word!*

Question tags

Na vytvorenie *question tags* v rozkazovacom spôsobe, nepoužívame pomocné sloveso 8..... ako by sa mohlo zdať, ale *will you?, would you?, can you?* a *could you?.*

- *Give me a hand,* ***will you?***
- *Wait here for a minute,* ***would you?***
- *Get me something to drink,* ***can you?***

Can't you a *won't you* použité pri *question tags* v rozkazovacom spôsobe sú 9.....

- *Be quiet,* ***can't you?***
- *Sit down,* ***won't you?***

Ak chceme vytvoriť *question tags* s rozkazovacím spôsobom v 10....., použijeme *will you?.*

- *Don't tell anybody,* ***will you?***

Always a *Never*

Slová *always* a *never,* ktoré sú v rozkazovacom spôsobe používané často, sa budú nachádzať 11..... jeho vyjadrením.

- ***Always remember*** *what I told you.*
- ***Never speak*** *to me like that again.*

Let

Rozkazovací spôsob používame pre 2. osobu. Ak ho chceme vyjadriť, ale v iných osobách, musíme použiť sloveso *let.* Používame ho hlavne pri 12....., alebo pri dávaní rozkazov, ktoré sa týkajú iných osôb.

- ***Let*** *me see. Do I need to go shopping today?*
- ***Let's*** *go home.*
- ***Let*** *him wait.*

Answers

1.návrhy, 2.1. podmienky, 3.zdvorilejším, 4.čo si má zariadiť, 5.podmet, 6.hnev,7. za, 8.*do, 9.*zdvorilejšie, 10.zápore, 11.pred, 12.návrhoch